

Evropská unie tlačí na zavedení uhlíkových daní po světě

[Martin Procházka](#)

6

3:36

Poslechněte si tento článek

Dnes 16. 10., 16:00

Pracovní skupina Evropské komise během tohoto roku jednala s více než čtyřicítkou zemí o uhlíkové dani a snažila se přimět největší znečišťovatele, především Čínu a Indii, aby zefektivnili zatížení emisí uhlíku. Od ledna 2026 začne Evropská unie uplatňovat uhlíkovou daň na dovezené železo a ocel, hliník, cement nebo hnojiva, aby snížila konkurenční znevýhodnění evropských výrobců. To ale povede ke zvýšení cen tohoto zboží na evropském trhu.

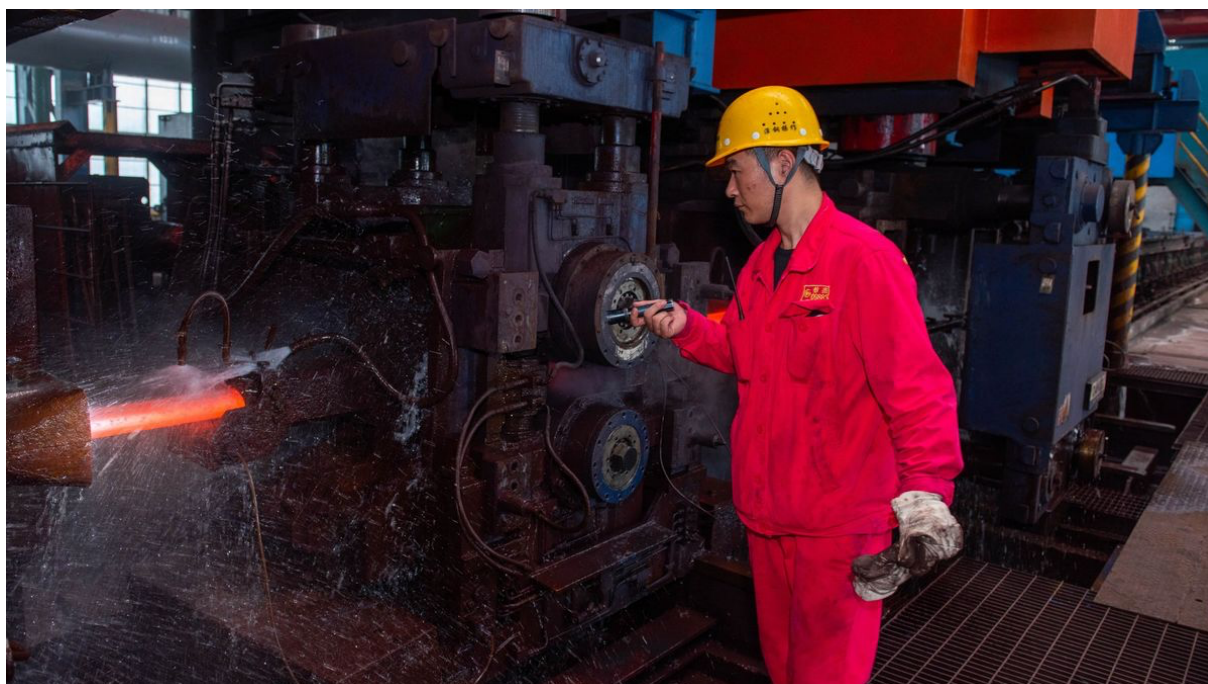

Foto: Profimedia.cz

Čínská ocelárna Chuai Steel

Článek

Nejméně tři země už [podle listu The Financial Times](#) přijaly právní předpisy k vytvoření systému obchodování s emisemi, který bude prodávat povolenky znečišťovatelům, podobně jako je tomu v Evropě. Zákony o uhlíkových trzích schválily v poslední době Brazílie či Turecko, Japonsko přešlo z dobrovolného schématu na povinné.

Čína v březnu rozšířila svůj systém obchodování s emisemi tak, aby pokrýval společnosti v odvětvích včetně výroby hliníku, oceli a cementu. Představitelé EU doufají v podobný vývoj i v Mexiku.

Podle Světové banky letos uhlíková daň pokrývá přes čtvrtinu světových emisí. Zatímco v roce 2005 obchodovalo s povolenkami deset zemí, v současnosti už jich podle listu je přes osmdesát.

Většina států má ale ceny povolenek nebo daní stanoveny výrazně nižší než v EU, kde to je v současnosti asi 76 eur, zhruba 1850 Kč, za tunu vypuštěného oxidu uhličitého.

Kontroverzní daň

Zavedení nové daně je podle hlavního ekonoma BH Securities Štěpána Křečka kontroverzní. „Evropa na jedné straně vystupuje proti americkým clům a žádá, aby byl mezinárodní obchod blokován co nejmenším množstvím bariér, na druhé straně ale zavádí uhlíková cla. Ve světě nejde vysvětlit, v čem jsou odlišná od těch amerických,“ řekl Novinkám.

Uhlíková cla jsou podle něj další regulací, která má napravovat negativní důsledky regulací předešlých.

„Poté, co jsme si emisními povolenkami výrazně prodražili výrobu hliníku a oceli v Evropské unii, začali oceláři krachovat a tyto výrobky se dovážejí z regionů mimo EU, často z Turecka nebo Číny. Nedává to smysl ani z hlediska dosahování klimatických cílů, protože výroba mimo EU je emisně náročnější, navíc vznikají emise způsobené dopravou,“ doplnil.

V rámci unijního schématu bude od ledna možné uhlíkovou cenu zaplacenou v zemi výroby odečíst od dovozního poplatku. To přimělo dovozce do EU zavést nebo posílit vlastní domácí systémy oceňování uhlíku, přestože státy jako Brazílie, Indie nebo Čína kritizují unijní uhlíkové clo jako jednostranné obchodní opatření, které poškodí jejich ekonomiku.

Námitky USA

Námitky vůči uhlíkovému clu vznesla i administrativa amerického prezidenta Donalda Trumpa.

Brazílie, která bude hostit příští klimatický summit OSN, chce prosadit jiný přístup, když usiluje o to, aby se EU a Čína připojily k mezinárodní koalici se společnými standardy pro systémy povolenek a uhlíkových daní. Ty by podle brazilského návrhu klesly pro země s nižšími příjmy a nejchudší státy by je neplatily vůbec.

Země také navrhuje, aby se část výnosů z těchto dovozních poplatků použila na financování klimatických opatření v rozvojových zemích, což je podle The Financial Times myšlenka, kterou EU už dříve odmítla.